

Na osnovu člana **27.** i člana **36.** Statuta Udruženja za unaprjeđenje obrazovanja i podrške djeci sa i bez poteškoća u razvoju „Edukacija za sve“, člana 7, člana 18 i člana 25 Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju u Kantonu Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 26/2008 i 21/2009), Zakona o zabrani diskriminacije („Službene novine Bosne i Hercegovine“, broj: 59/09, Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zabrani diskriminacije („Službene novine Bosne i Hercegovine“, broj: 66/16, Pravilnika o sprječavanju i zaštiti od diskriminacije, **broj**, Internog pravilnika o profesionalnom postupanju i radnoj etici osoblja angažovanog na sprovođenju EDUS programa,**broj**; Skupština udruženja, na sjednici održanoj dana _____.godine donijela je

PRAVILA ZA PREPOZNAVANJE I ZAŠТИTU OD DISKRIMINACIJE U UDRUŽENJU ZA UNAPRJEĐENJE OBRAZOVANJA I PODRŠKE DJECI SA I BEZ POTEŠKOĆA U RAZVOJU „EDUKACIJA ZA SVE“

Član 1. (Predmet)

Ovim Pravilima utvrđuju se bliži kriteriji za prepoznavanje diskriminacije i zaštitu od diskriminacije u Udruženju za unaprjeđenje obrazovanja i podrške djeci sa i bez poteškoća u razvoju „Edukacija za sve“ (u daljem tekstu: „EDUS“) od strane učesnika u procesu odgoja i obrazovanja ili trećeg lica u procesu odgoja i obrazovanja.

Pod trećim licem, u smislu ovih Pravila podrazumijeva se lice koje na posredan ili neposredan način učestvuje ili utiče na proces obrazovanja i vaspitanja, odnosno u radu EDUS-a (član skupštine, član upravnog odbora, dr.).

Svi izrazi u ovim Pravilima navedeni su u jednom rodu, ali se bez diskriminacije odnose na muškarce, žene i rodno neopredjeljene osobe.

Član 2. (Diskriminacija u procesu odgoja i obrazovanja)

Diskriminacija u procesu odgoja i obrazovanja (u daljem tekstu: diskriminacija) u smislu ovih Pravila je svako različito postupanje uključujući svako isključivanje, ograničavanje ili davanje prednosti utemeljeno na stvarnim ili prepostavljenim osnovama prema bilo kojem licu ili grupi lica na osnovu njihove rase, boje kože, jezika, vjere, etničke pripadnosti, nacionalnog ili socijalnog porijekla, veze s nacionalnom manjinom, političkog ili drugog uvjerenja, imovnog stanja, članstva u drugom udruženju, obrazovanja, društvenog položaja i spola, spolnog izražavanja ili orientacije, kao i svake druge okolnosti, i koje ima za svrhu ili posljedicu da bilo kojem licu ili grupi lica onemogući ili ugrožava priznavanje, uživanje ili ostvarivanje na ravnopravnoj osnovi, prava i sloboda, a posebno ono kojim se:

- a) ograničava ili uskraćuje pravo na pohađanje EDUS programa pod jednakim uslovima;
- b) otežava ili onemogućava upis djeteta ili grupe djece u EDUS program zbog ličnog svojstva ili pripadnosti;
- c) isključuje dijete ili grupadjece iz EDUS programa zbog ličnog svojstva ili pripadnosti;
- d) otežava ili uskraćuje mogućnost praćenja EDUS programa i učeće u drugim odgojnim i obrazovnim aktivnostima djetetu ili grupi djece zbog ličnog svojstva ili pripadnosti;

- e) djeca u procesu odgoja i obrazovanja razvrstavaju na osnovu ličnog svojstva ili pripadnosti;
- f) na drugi način neopravданo pravi razliku ili nejednako postupa sa djecom u procesu odgoja i obrazovanja.

Član 3.

(Izuzeci od principa jednakog postupanja)

Posebne mjere i radnje u procesu odgoja i obrazovanja koje se svode na različito postupanje ne smatraju se diskriminacijskim ako su zasnovane na objektivnoj i razumnoj opravdanosti i njima se ostvaruje legitiman cilj.

Član 4.

(Pravo na zaštitu od diskriminacije)

Svaki učesnik u EDUS programu ima pravo da bude zaštićen od svih oblika diskriminacije, u skladu sa zakonom i ovim Pravilima.

Član 5.

(Značenje izraza u Pravilima)

U smislu ovih Pravila smatra se:

- a) EDUS je udruženje koje učestvuje u odgojno-obrazovnom radu i pruža podršku djeci sa i bez poteškoća u razvoju;
- b) Učesnik u procesu odgoja i obrazovanja je: dijete, roditelj, edukator, drugi uposlenik, angažovano lice, treće lice, kao i bilo koji organ, odnosno tijelo EDUS-a;
- c) Roditelj obuhvata roditelja, staratelja i usvojitelja;
- d) Edukator je lice kvalificirano za izvođenje odgojno-obrazovnog rada sa djecom, koje treba da ima široko i temeljno opće obrazovanje, da dobro poznaje rad po EDUS metodologiji, kao i da ima ljudske kvalitete neophodne za posao koji obavlja;
- e) Drugi uposlenik i angažovano lice je lice koje nije direktno vezano za rad sa djecom, ali učestvuje ili na bilo koji drugi način doprinosi radu udruženja;
- f) Organ i tijelo je izvršni direktor, skupština i upravni odbor EDUS-a;
- g) Treće lice je lice koje na bilo koji način neposredno ili posredno može da utječe na proces odgoja i obrazovanja, a nije spomenuto u prethodnim alinejama;
- h) Isključivanje postoji kada je određenom licu ili grupi lica onemogućen pristup određenim pravima i slobodama zbog ličnog svojstva ili pripadnosti, a drugima nije;
- i) Ograničavanje postoji kada je određenom licu ili grupi lica zbog ličnog svojstva ili pripadnosti, omogućeno uživanje određenih prava i sloboda, ali sa ograničenjima;
- j) Davanje prednosti postoji kada je neko lice ili grupa lica u povlaštenom položaju, iako za to nema zakonskih uslova.

Član 6.

(Neposredna diskriminacija)

Neposredna diskriminacija u procesu odgoja i obrazovanja je svako različito postupanje, odnosno svako djelovanje ili propuštanje djelovanja u procesu odgoja i obrazovanja kada je neko lice ili grupa lica zbog ličnog svojstva ili pripradnosti dovedena ili je bila dovedena ili bi mogla biti dovedena u nepovoljniji položaj u odnosu na neko drugo lice ili grupu lica u sličnim situacijama, posebno ako:

- a) edukator ili drugi uposlenik vrši diskriminaciju djece u procesu odgoja i obrazovanja;

- b) organ ili tijelo EDUS-a vrši diskriminaciju djeteta, edukatora i/ili drugog uposlenika i trećih lica u vezi sa procesom odgoja i obrazovanja;
- c) edukator, drugi uposlenik, organ, tijelo ili treće lice sprovodi diskriminaciju prema roditelju djeteta u procesu odgoja i obrazovanja, i
- d) na druge načine neposredno vrši diskriminaciju u vezi sa procesom odgoja i obrazovanja.

Član 7. (Posredna diskriminacija)

Posredna diskriminacija u procesu odgoja i obrazovanja podrazumijeva svaku situaciju u kojoj naizgled neutralna odredba, kriterij ili praksa u procesu odgoja i obrazovanja ima ili bi imala učinak dovođenja nekog lica ili grupe lica u nepovoljan ili manje povoljan položaj aktom, radnjom ili propuštanjem koje je prividno zasnovano na načelu jednakosti i zabrane diskriminacije, osim ako je to opravданo zakonitim ciljem, a sredstva za postizanje tog cilja su primjerena i nužna.

Član 8. (Povreda načela jednakih prava i obaveza)

Povreda načela jednakih prava i obaveza u procesu odgoja i obrazovanja postoji ako se prema licu ili grupi lica, učesniku u procesu odgoja i obrazovanja zbog ličnog svojstva ili pripadnosti:

- a) neopravdano uskraćuju prava i slobode ili nameću obaveze koje se u istoj ili sličnoj situaciji ne uskraćuju ili ne nameću drugom licu ili grupi lica;
- b) preduzimaju mjere čiji su ciljevi ili posljedice neopravdani;
- c) preduzimaju mjere koje nisu srazmjerne niti opravdane ciljevima koji se mjerama žele postići.

Član 9. (Zaštita lica koja prijavljuju diskriminaciju)

Nijedan učesnik u procesu odgoja i obrazovanja ne smije trpiti nikakve posljedice od strane organa i tijela EDUS-a niti trećeg lica kada traži ili namjerava tražiti zaštitu od diskriminacije ili kada nudi ili namjerava ponuditi dokaze o diskriminatorskom postupanju, a posebno ako radi toga:

- a) rad djeteta se ne vrednuje po istim kriterijima kao ostala djeca;
- b) dijete, roditelj, edukator i drugi uposlenik i organ i tijelo trpi prijetnje i ucjene;
- c) dijete, roditelj, edukator i drugi uposlenik i organ i tijelo stavlja u nepovoljniji položaj u odnosu na drugo dijete, roditelja, edukatora i drugog uposlenika, i organa i tijela u istoj ili sličnoj situaciji;
- d) dijete, roditelj, edukator i drugi uposlenik i organ i tijelo izlaže poniženju i podsmijehu, a njihove primjedbe i zahtjevi ignoriraju.

Diskriminacijom iz stava 1. ovog člana ne smatraju se postupci i mjere koje se preduzimaju prema djeci kojoj je potrebna posebna podrška.

Član 10. (Uznemiravanje i ponižavajuće postupanje)

Uznemiravanje i ponižavajuće postupanje u procesu odgoja i obrazovanja ili u vezi sa procesom odgoja i obrazovanja se smatra diskriminacijom u svakoj situaciji u kojoj postupanje vezano za jedan od nabrojanih osnova iz čl.2. ovih Pravila ima za svrhu ili čiji je efekat povreda dostojanstva lica ili

grupe lica i stvaranje zastrašujućeg, neprijateljskog, degradirajućeg, ponižavajućeg ili uvredljivog okruženja zbog ličnog svojstva i pripadnosti, a posebno:

- a) korištenjem pogrdnih imena, nadimaka, predrasuda i stereotipa kojim se vrijeđa dostojanstvo lica ili grupe lica na osnovu ličnog svojstva ili pripadnosti;
- b) izlaganjem podsmijehu postignuća djeteta u procesu odgoja i obrazovanja zbog ličnog svojstva ili pripadnosti;
- c) izlaganjem podsmijehu fizičkog izgleda, socijalnog porijekla, veze s nacionalnom manjinom, roda, pola, seksualne orientacije ili bilo kojeg drugog ličnog svojstva ili pripadnosti djeteta u procesu odgoja i obrazovanja;
- d) javnim ponižavanjem i prijetnjom primjene neprimjerenih sankcija prema djetetu u procesu odgoja i obrazovanja;
- e) različitim postupanjem kojim, protivno Ustavu i zakonu, dolazi do uznemiravanja ili ponižavajućeg postupanja prema djetetu u procesu odgoja i obrazovanja.

Član 11. (Segregacija kao posebno težak oblik diskriminacije)

Segregacija u procesu odgoja i obrazovanja ili u vezi sa procesom odgoja i obrazovanja postoji kada se lice ili grupa lica neopravданo odvaja od lica ili grupe lica na osnovu ličnog svojstva ili pripadnosti u vezi sa jednim od nabrojanih osnova u čl. 2. ovih Pravila.

Član 12. (Posebni oblici diskriminacije)

Posebni oblici diskriminacije u procesu odgoja i obrazovanja su diskriminacija u:

- ostvarivanju općih postignuća i standarda;
- obezbjeđivanju sigurnosti učesnika u procesu odgoja i obrazovanja;
- poštovanju pravila ponašanja;
- sprovođenju procesa odgoja i obrazovanja;
- oblasti upravljanja EDUS-om;
- oblasti obrade posebnih podataka o djeci i drugim učesnicima u procesu odgoja i obrazovanja;
- drugim oblastima od značaja za proces odgoja i obrazovanja.

Član 13. (Diskriminacija u okviru ostvarivanja općih postignuća i standarda)

Diskriminacija u okviru ostvarivanja općih postignuća i standarda postoji ako se:

- a) za dijete ili grupu djece kriteriji i očekivana postignuća neopravданo i unaprijed snižavaju, jer se ne očekuje da će zbog ličnog svojstva ili pripadnosti ostvariti opća postignuća odgoja i obrazovanja;
- b) ne obezbjeđuju uslovi koji omogućavaju svakom djetetu da, bez obzira na lično svojstvo ili pripadnost, ostvari opća postignuća odgoja i obrazovanja, a posebno ako se ne koristi ocjenjivanje koje je prilagođeno potrebama djece zbog ličnog svojstva ili pripadnosti;
- c) kad se, na osnovu lične procjene, radi nižih očekivanja obrazovnih postignuća zbog ličnog svojstva ili pripadnosti djeteta, vrši neformalno skraćivanje ili sužavanje plana ili programa;
- d) kada se ne primjenjuju, odnosno neopravданo prilagođavaju standardi, zbog ličnog svojstva ili pripadnosti, što rezultira u nižem ili niskom nivou obrazovanja djeteta;

- e) kada se neopravданo, isključivo na osnovu lične procjene edukatora, uspostave niži ili viši kriteriji vrijednovanja rada za dijete zbog ličnog svojstva ili pripadnosti;
- f) neostvarivanje postignuća od strane djeteta pripisuje ličnom svojstvu ili pripadnosti; i
- g)na druge načine vrši diskriminacija u pogledu ostvarivanja općih postignuća i standarda u procesu odgoja i obrazovanja.

Član 14.

(Diskriminacija u obezbjeđivanju sigurnosti učesnika u procesu odgoja i obrazovanja)

Diskriminacija u obezbjeđivanju sigurnosti djece i drugih lica u procesu odgoja i obrazovanja postoji ako EDUS, suprotno zabrani nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja propisanoj zakonom, zbog ličnog svojstva ili pripadnosti djeteta i drugih u procesu odgoja i obrazovanja, ne obezbjeđuje isti nivo sigurnosti svim učesnicima u vrijeme boravka u udruženju i u toku svih aktivnosti koje udruženje organizuje.

U udruženju je zabranjeno svako fizičko kažnjavanje, omalovažavanje i vrijeđanje ličnosti djeteta u procesu odgoja i obrazovanja zbog ličnog svojstva ili pripadnosti, kao i neprimjereno ponašanje koje narušava ugled udruženja i ugled edukatora.

Član 15.

(Diskriminacija u poštovanju pravila ponašanja)

Diskriminacija u poštovanju pravila ponašanja postoji ako se:

- a) pravila i posljedice kršenja pravila selektivno primenjuju ili ne važe jednako za sve;
- b) pravilima ponašanja u udruženju tolerišu neprihvatljiva ponašanja prema pojedincima ili grupama kojima su izloženi zbog ličnog svojstva i pripadnosti;
- c) na druge načine neopravданo pravi razlike u poštovanju pravila ponašanja u udruženju zbog ličnog svojstva i pripadnosti svih učesnika u procesu odgoja i obrazovanja.

Član 16.

(Diskriminacija u sprovođenju procesa odgoja i obrazovanja)

Diskriminacija u sprovođenju procesa odgoja i obrazovanja postoji ako se:

- a) prilikom sprovođenja procesa odgoja i obrazovanja ne uzimaju u obzir individualna znanja i sposobnosti djece zbog ličnog svojstva ili pripadnosti;
- b) u udruženju se ne preduzimaju mјere kojim se osigurava učešće roditelja u aktivnostima, a posebno ako se ne preduzimaju mјere za uključivanje roditelja u rad organa i tijela udruženja i zajedničke konsultacije, a sa ciljem pune ravnopravnosti i jednakosti sve djece;
- c) ne prati napredovanje djece u odnosu na početna znanja i iskustva ili kada se dijete ne pohvaljuje, odnosno ne nagrađuje i ne promovira njegovo izuzetno postignuće zbog pripadnosti odnosno nepripadnosti određenoj grupi, odnosno obzirom na lično svojstvo ili pripadnost;
- d) u sprovođenju procesa odgoja i obrazovanja vrijednosti zajednica iz kojih dijete ili roditelj dolaze, kao njihove kulturne vrijednosti izvrgavaju podsmijehu ili omalovažavanju, ili se posmatraju kao manje vrijedne u odnosu na vrijednosti kulture pripadnika većinskog stanovništva i zajednice; i
- e) na druge načine vrši diskriminacija u sprovođenju procesa odgoja i obrazovanja.

Član 17.

(Diskriminacija u oblasti upravljanja EDUS-om)

Diskriminacija u oblasti upravljanja EDUS-om postoji ako:

- a) roditelj, edukator ili drugi uposlenik, zbog svog ličnog svojstva ili pripadnosti bude isključen iz rada organa i tijela udruženja, kao i iz timova za planiranje i realizaciju strateških dokumenata udruženja;
- b) djeca i roditelji nisu uključeni u domaća i međunarodna istraživanja koja se odnose na opća postignuća i standarde u procesu odgoja i obrazovanja zbog ličnog svojstva ili pripadnosti i
- c) na druge načine vrši diskriminacija u upravljanju udruženjem.

Član 18.

(Diskriminacija u oblasti obrade posebnih podataka o djeci i drugim učesnicima u procesu odgoja i obrazovanja)

Diskriminacija u oblasti obrade posebnih podataka o djeci, roditeljima, edukatorima i drugim uposlenim postoji, kada obrađivač podataka nezakonito prikuplja ili koristi takve podatke u svrhu dovođenja u neravnopravan položaj učesnika u procesu odgoja i obrazovanja zbog ličnog svojstva ili pripadnosti učesnika, a posebno ako se takvi podaci koriste za nejednak tretman.

Član 19.

(Dužnosti i odgovornosti učesnika u procesu odgoja i obrazovanja u vezi sa zabranom diskriminacije)

Svaki učesnik u procesu odgoja i obrazovanja dužan je da poštuje pravo na zabranu diskriminacije i ravnopravnosti u ostvarivanju prava i obaveza kako je utvrđeno Ustavom BiH, Ustavom FBiH i Ustavom Kantona Sarajevo, Zakonom o zabrani diskriminacije BiH, Zakonom o predškolskom odgoju i obrazovanju u Kantonu Sarajevo, Krivičnim zakonom Federacije BiH i ovim Pravilima, te da se u procesu odgoja i obrazovanja uzdrži od svakog činjenja ili nečinjenja koji može dovesti do kršenja prava na zabranu diskriminacije i ravnopravnost.

Udruženje je dužno da prilikom upisa djeteta u EDUS program upozna roditelja sa dužnostima i odgovornostima kao učesnika u procesu odgoja i obrazovanja u vezi sa zabranom diskriminacije.

Član 20.

(Zaštita prava učesnika u procesu odgoja i obrazovanja)

Kršenje zabrane diskriminacije u procesu odgoja i obrazovanja je predmet krivične, disciplinske i drugih oblika odgovornosti u skladu sa zakonom i pravilnicima i drugim aktima udruženja.

Protiv učesnika u procesu odgoja i obrazovanja, kao i trećeg lica koji se ponaša suprotno ovim Pravilima disciplinski postupak pokreće izvršni direktor udruženja.

U slučaju postojanja sumnje da je izvršeno krivično djelo, udruženje je obavezno prijaviti izvršenje krivičnog djela organu krivičnog gonjenja.

Svaki učesnik u procesu odgoja i obrazovanja ima obavezu prijaviti izvršenje krivičnog djela.

Svako je dužan prijaviti učinjenje krivičnog djela kada neprijavljinje krivičnog djela predstavlja krivično djelo u skladu sa krivičnim zakonom.

«EDUS» «EDUKACIJA ZA SVE»
Udruženje za unapređenje obrazovanja i podrške djeci sa i bez poteškoća u razvoju
«EDUS» «EDUKACIJA ZA SVE»
Udruga za unaprjeđenje obrazovanja i potpore djeci sa i bez poteškoća u razvitku
«ЕДУС» «ЕДУКАЦИЈА ЗА СВЕ»
Удружење за унапређење образовања и подршке дјеци са и без потешкоћа у развоју
«EDUS» «EDUCATION FOR ALL»
Association for advancement of education and support for children with and without developmental delays

Član 21.
(Nadzor nad primjenom ovih Pravila)

Nadzor nad primjenom ovih Pravila vrši Skupština udruženja.

U skladu sa Statutom Udruženja, izvršni direktor jednom godišnje podnosi izveštaj Skupštini Udruženja o pojavama diskriminacije u procesu odgoja i obrazovanjma u udruženju, kao i o poduzetim mjerama i aktivnostima radi zaštite od diskriminacije.

Član 22.
(Stupanje na snagu)

Pravila stupaju na snagu danom usvajanja od strane Skupštine EDUS-a.

Broj:

Predsjednik Skupštine

Datum:

Sanel a Lindsay

OBAVJEŠTENJE

o pravilima za prepoznavanje i zaštitu od diskriminacije u Udruženju za unaprjeđenje obrazovanja i podrške djeci sa i bez poteškoća u razvoju „Edukacija za sve“ (u daljem tekstu: „EDUS“)

1. Diskriminacija u procesu odgoja i obrazovanja (u daljem tekstu: diskriminacija) je svako različito postupanje prema bilo kojem licu ili grupi lica na osnovu njihove rase, boje kože, jezika, vjere, etničke pripadnosti, nacionalnog ili socijalnog porijekla, veze s nacionalnom manjinom, političkog ili drugog uvjerenja, imovnog stanja, članstva u drugom udruženju, obrazovanja, društvenog položaja i spola, spolnog izražavanja ili orientacije, kao i svake druge okolnosti, i koje ima za svrhu ili posljedicu da bilo kojem licu ili grupi lica onemogući ili ugrožava priznavanje, uživanje ili ostvarivanje na ravnopravnoj osnovi, prava i sloboda, a posebno ono kojim se:

- a) ograničava ili uskraćuje pravo na pohađanje EDUS programa pod jednakim uslovima;
- b) otežava ili onemogućava upis djeteta ili grupe djece u EDUS program zbog ličnog svojstva ili pripadnosti;
- c) isključuje dijete ili grupa djece iz EDUS programa zbog ličnog svojstva ili pripadnosti;
- d) otežava ili uskraćuje mogućnost praćenja EDUS programa i učešće u drugim odgojnim i obrazovnim aktivnostima djetetu ili grupi djece zbog ličnog svojstva ili pripadnosti;
- e) djeca u procesu odgoja i obrazovanja razvrstavaju na osnovu ličnog svojstva ili pripadnosti;
- f) na drugi način neopravданo pravi razliku ili nejednako postupa sa djecom u procesu odgoja i obrazovanja.

2. Neposredna diskriminacija manifestuje se posebno ako:

- a) edukator ili drugi uposlenik vrši diskriminaciju djece u procesu odgoja i obrazovanja;
- b) organ ili tijelo EDUS-a vrši diskriminaciju djeteta, edukatora i/ili drugog uposlenika i trećih lica u vezi sa procesom odgoja i obrazovanja;
- c) edukator, drugi uposlenik, organ, tijelo ili treće lice sprovodi diskriminaciju prema roditelju djeteta u procesu odgoja i obrazovanja, i
- d) na druge načine neposredno vrši diskriminaciju u vezi sa procesom odgoja i obrazovanja.

3. Posredna diskriminacija podrazumijeva svaku situaciju u kojoj naizgled neutralna odredba, kriterij ili praksa u procesu odgoja i obrazovanja ima ili bi imala učinak dovođenja nekog lica ili grupe lica u nepovoljan ili manje povoljan položaj aktom, radnjom ili propuštanjem koje je prividno zasnovano na načelu jednakosti i zabrane diskriminacije, osim ako je to opravdano zakonitim ciljem, a sredstva za postizanje tog cilja su primjerena i nužna.

4. Nijedan učesnik u procesu odgoja i obrazovanja ne smije trpiti nikakve posljedice od strane organa i tijela EDUS-a niti trećeg lica kada traži ili namjerava tražiti zaštitu od diskriminacije ili kada nudi ili namjerava ponuditi dokaze o diskriminatorskom postupanju.

5. Uznemiravanje i ponižavajuće postupanje se smatra diskriminacijom posebno:

- a) korištenjem pogrdnih imena, nadimaka, predrasuda i stereotipa kojim se vrijeđa dostojanstvo lica ili grupe lica na osnovu ličnog svojstva ili pripadnosti;

- b) izlaganjem podsmijehu postignuća djeteta u procesu odgoja i obrazovanja zbog ličnog svojstva ili pripadnosti;
- c) izlaganjem podsmijehu fizičkog izgleda, socijalnog porijekla, veze s nacionalnom manjinom, roda, pola, seksualne orientacije ili bilo kojeg drugog ličnog svojstva ili pripadnosti djeteta u procesu odgoja i obrazovanja;
- d) javnim ponižavanjem i prijetnjom primjene neprimjerenih sankcija prema djetetu u procesu odgoja i obrazovanja;
- e) različitim postupanjem kojim, protivno Ustavu i zakonu, dolazi do uz nemiravanja ili ponižavajućeg postupanja prema djetetu u procesu odgoja i obrazovanja.

6. Posebni oblici diskriminacije u procesu odgoja i obrazovanja su diskriminacija u:

- ostvarivanju općih postignuća i standarda;
- obezbjeđivanju sigurnosti učesnika u procesu odgoja i obrazovanja;
- poštovanju pravila ponašanja;
- sprovođenju procesa odgoja i obrazovanja;
- oblasti upravljanja EDUS-om;
- oblasti obrade posebnih podataka o djeci i drugim učesnicima u procesu odgoja i obrazovanja;
- drugim oblastima od značaja za proces odgoja i obrazovanja.

7. Kršenje zabrane diskriminacije u procesu odgoja i obrazovanja je predmet krivične, disciplinske i drugih oblika odgovornosti u skladu sa zakonom i pravilnicima i drugim aktima udruženja.

8. Prava, obaveze i odgovornosti svih učesnika u odgojno-obrazovnom procesu propisani su Pravilima zaprepoznavanji zaštitu od diskriminacije u Udruženju za unaprjeđenje obrazovanja i podrške djeci sa i bez poteškoća u razvoju „Edukacija za sve“, čiji je ovo obavještenje sastavni dio.

Izjavljujem da mi je ovo obavještenje dostavljeno dana _____ i da sam upoznat sa njegovom sadržinom.

Potpis zaposlenog

Potpis izvršnog direktora

Ovo obavještenje sačinjava se u dva primjerka od kojih se jedan odlaže u personalni dosije zaposlenog, a drugi predaje zaposlenom.